

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ปัญหา ยาเสพติดนับเป็นปัญหาสำคัญของประเทศและเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทุกประเทศในโลก ก้าวล้ำประชิดอยู่ ปัญหา ยาเสพติดไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อผู้ติดยาเสพติดเท่านั้น ยังเป็นที่มาของปัญหาครอบครัว เศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของประเทศ ในประเทศไทยนั้น รัฐบาลในทุกยุคทุกสมัยได้ตระหนักถึงภัยอันตรายนี้และได้พยายามที่จะหาทางแก้ไขตลอดมา แต่เนื่องจากความสลับซับซ้อนของปัญหา ยาเสพติดและการแพร่ระบาดของพื้นที่ปัญหา ยาเสพติดค่อนข้างกว้าง ทำให้การแก้ไขปัญหามีเป็นไปโดยยากลำบาก และด้วยเหตุที่ทรัพยากรของประเทศมีอยู่อย่างจำกัด การปฏิบัติการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในปัจจุบันจึงมักกระทำกันในรูปแบบของการจัดโครงการ การเลือกพื้นที่ที่จะเข้าดำเนินการก่อนหลัง แต่จากอดีตที่ผ่านมา ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนในการคัดเลือกพื้นที่ที่มีปัญหา ยาเสพติด ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงการตัดสินใจตามอำเภอใจ การอาศัยหลักวิชาการทางสถิติเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อการเลือกวิธีการหรือเทคนิคที่เหมาะสมในการคัดเลือกหรือจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีปัญหา ยาเสพติด ย่อมจะช่วยให้การประหยัดค่าใช้จ่ายและนำไปสู่การวางแผนการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ในปัญหา เรื่องเดียวกันนั้นบ่อยครั้งที่เราพบว่า มีเทคนิคหรือวิธีการทางสถิติที่จะนำมาใช้ได้หลายวิธี ผู้ใช้จึงต้องตัดสินใจให้ดีกว่าจะเลือกใช้วิธีการใด จึงจะเหมาะสมที่สุด ทั้งนี้โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและทรัพยากรที่จะต้องนำมาใช้ ในขณะที่วิธีที่จะนำมาใช้จะต้องให้ผลชัดเจนและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สำหรับในการศึกษาเพื่อหาตัวแบบที่เหมาะสมในการคัดเลือกหรือจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีปัญหา ยาเสพติดนี้ จากการเปรียบเทียบวิธีการทางสถิติ 4 วิธีคือ วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก วิธีการวิเคราะห์ค่าโคเนคคอล วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุและวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภทพบว่า วิธีการวิเคราะห์ทั้ง 4 วิธีให้ตัวแบบหรือสมการที่ดี เป็นที่น่าสังเกตว่าตัวแบบที่ได้ ให้ผลการจัดลำดับตามสำคัญของจังหวัดที่มีปัญหา ยาเสพติดสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ตัวแบบหรือสมการที่ได้เป็นดังนี้

$$\begin{aligned}
 Y &= 0.38070 \text{ BANK} + 0.38037 \text{ ADDICT} + 0.37993 \text{ BAR} + 0.37990 \text{ CASE} \\
 &+ 0.37822 \text{ FACTORY} + 0.37168 \text{ DENSITY} + 0.36206 \text{ TRUCK} \\
 &+ 0.08167 \text{ RATING} - 0.05011 \text{ STU-TEA} + 0.01521 \text{ WEIGHT} \\
 &- 0.00173 \text{ TEMPLE} \quad \text{-----} \quad (1)
 \end{aligned}$$

$$Y = 0.06092 \text{ BAR} + 0.5288 \text{ BANK} - 0.1460 \text{ TRUCK} \quad \text{-----} \quad (2)$$

$$\begin{aligned}
 Y &= - 0.000002 + 0.99183 \text{ CASE} + 0.00681 \text{ RATING} \\
 &- 0.0063 \text{ STU-TEA} \quad \text{-----} \quad (3)
 \end{aligned}$$

$$D = - 0.0525 + 0.3316 \text{ BANK} \quad \text{-----} \quad (4)$$

จากสมการดังกล่าวข้างต้น สมการที่ (1) ได้จากวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก สมการให้ค่าออกยเกินสูงถึง 6.82413 และสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 62.04 สำหรับสมการที่ (2) ได้จากวิธีการวิเคราะห์ค่าโนดคอล สมการให้ค่า WILKS' LAMBDA เท่ากับ 0.0056 สำหรับสมการที่ (3) ได้จากวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุ สมการที่ได้ให้ค่า R^2 สูงถึง 0.98740 และสำหรับสมการที่ (4) ซึ่งได้จากวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท สมการที่ได้ให้ผลในการจำแนกพื้นที่ได้ถูกต้องร้อยละ 78.13 จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว เราจะเลือกใช้สมการที่ได้จากวิธีการใดก็ได้ใน 4 วิธี ทั้งนี้เพราะทั้ง 4 วิธีให้ผลการจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีปัญหาป่าเสื่อมโทรมคล่องกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ดังนั้นตัวแบบที่เหมาะสมในการจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีปัญหาป่าเสื่อมโทรม จะเป็นตัวแบบที่ได้จากวิธีการวิเคราะห์ใดก็ได้จากวิธีการวิเคราะห์ทั้ง 4 วิธี

สำหรับวัตถุประสงค์หลักอีกอย่างหนึ่งของการศึกษาในครั้งนี้ นอกเหนือไปจากวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะหาตัวแบบที่เหมาะสมในการคัดเลือกหรือจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีปัญหาป่าเสื่อมโทรมแล้วก็คือ การเสนอวิธีการตัดตัวแปรที่ซ้ำซ้อนก่อนทำการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักด้วยวิธีมัลติเพิลคอรีเลชัน จากการศึกษาเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักระหว่างกรณีที่ไม่ได้มีการตัดตัวแปรก่อนทำการวิเคราะห์กับกรณีที่มีการตัดตัวแปรก่อนด้วยวิธีมัลติเพิลคอรีเลชันพบว่าเขตขององค์ประกอบที่ได้จากกรณีที่ไม่ได้มีการตัดตัวแปรก่อนกับกรณีที่มีการตัดตัวแปรก่อน

ให้ค่าความเหมือนหรือความสัมพันธ์ (Similarity measurement) สูงถึง 0.70730 ซึ่งแสดงว่าเซตขององค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ห้องปฏิบัติการที่มิได้มีการตัดตัวแปรก่อนกับกรณีที่มีการตัดตัวแปรก่อนให้ผลสอดคล้องกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้ แสดงถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางสถิติเพื่อการคัดเลือกพื้นที่ที่มีปัญหาياهเล็ดต ซึ่งจะช่วยในการวางแผนและนำไปสู่การตัดสินใจที่มีหลักเกณฑ์และเป็นระบบ

ผลที่ได้จากการศึกษาแสดงถึงลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีปัญหาياهเล็ดต พื้นที่ที่มีลำดับความสำคัญสูงสุดเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาياهเล็ดตมากที่สุดหรือเป็นพื้นที่ที่ควรจะต้องเข้าดำเนินการแก้ไขياهเล็ดตก่อนพื้นที่ที่มีลำดับความสำคัญต่ำกว่า แต่นอกเหนือจากลำดับความสำคัญของพื้นที่แล้ว ในทางปฏิบัตินั้นการคัดเลือกพื้นที่ควรจะต้องมีการพิจารณาถึงงบประมาณและความพร้อมของบุคลากรในพื้นที่นั้นประกอบด้วย ทั้งนี้ เพราะปัญหาياهเล็ดตเป็นปัญหาของสังคม การแก้ไขปัญหาให้ได้ผลต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐบาลหรือภาคเอกชน ซึ่งถ้าทุกฝ่ายร่วมมือกันแล้วปัญหาياهเล็ดตย่อมจะต้องลดลงตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย